

November 2004

www.rotterdam.sp.nl

SP-plan Samen Leren Samen Leven

Wij stellen voor dat scholen en gemeenten binnen regionale samenwerkingsverbanden bindende afspraken maken om tot gemengde scholen te komen. Uitgangspunt daarbij is een hechte samenwerking tussen schoolbesturen en gemeenten. Daartoe wordt in elke deelgemeente een deelgemeentelijk inschrijfpunt opgericht waarin alle basisscholen de verplichting hebben te participeren.

Ouders met een kind dat naar groep 1 van de basisschool gaat, melden zich aan bij het inschrijfpunt, om vervolgens in goed overleg tot een verantwoorde schoolkeuze te komen. Iedere school werkt met twee wachtlijsten: één voor achterstandsleerlingen en één voor leerlingen zonder achterstand. De coördinator van het inschrijfpunt is eindverantwoordelijk voor een evenredige verdeling van leerlingen over de diverse basisscholen met diversiteit (achterstand, religie, taal, etniciteit) als uitgangspunt. Leerlingen kunnen niet meer rechtstreeks bij de school naar keuze ingeschreven worden. Het grote voordeel van het werken met een inschrijfpunt is dat mechanismen die anderen uitsluiten worden tegengaan en oneigenlijke instrumenten die leiden tot uitsluiting niet meer gehanteerd kunnen worden.

Omdat de leerlingtoewijzing via het inschrijfpunt plaatsvindt, is het voor een school geen keuze zich niet aan te sluiten. Er vindt dan immers geen leerlingverwijzing meer plaats. Als een school zich niet houdt aan de afspraak, kan de financiering van de school stopgezet worden.

Ook in het geval over tussentijds overstappen wenden ouders zich tot het inschrijfpunt waar de plaatsing op een andere school (bijv. in verband met verhuizing) gecoördineerd zal worden.

Puntsgewijs overzicht van de leerlingtoewijzing:

- Alle basisscholen binnen Rotterdam worden verplicht aangesloten bij het deelgemeentelijk inschrijfpunt. Weigeren betekent dat de school geen leerlingen meer krijgt.
- Het inschrijfpunt publiceert jaarlijks een brochure met informatie over de scholen in de regio.
- Het inschrijfpunt krijgt coördinatoren aangesteld door de gemeente. De coördinatoren berekenen het percentage leerlingen met achterstand per cluster van wijken binnen de deelgemeente. Op grond daarvan maken de schoolbesturen afspraken over de verdeling van leerlingen met en zonder achterstand
- De ouders melden zich met hun kind bij het inschrijfpunt, waar men wordt voorgelicht over het scholenaanbod in de regio.
- De ouders krijgen een coördinator toegewezen waar ze zich altijd toe kunnen wenden met vragen of klachten.
- Ouders kunnen aan de hand van een lijst hun voorkeur opgeven voor het soort onderwijs zoals onderwijskundige vernieuwingsconcepten (Montessori, Jenaplan, etc.), schoolgrootte, ligging, denominatie.
- Alle basisscholen laten kinderen toe tot het afgesproken percentages van zowel de achterstand als niet-achterstandsleerlingen. De achterstand van de leerling wordt gebaseerd op de thuistaal en op het opleidingsniveau van de ouders.
- Als het streefpercentage leerlingen van één van de twee wachtlijsten op een school is bereikt, wordt ouders van de eerstvolgende leerling van die categorie gevraagd een ander keuze te maken.
- Ouders behouden dus vrije schoolkeuze, tenzij de school vol is, zoals nu ook het geval is
- Het kan uiteraard zijn dat gewilde scholen daardoor veel meer aanmeldingen krijgen dan niet gewilde (bv niet al overwegend zwarte) scholen. Het inschrijfpunt spant zich dan in om met de

succesvolle school en de school die weinig aanmeldingen krijgt, en ouders, afspraken de maken.
- Er komt een onafhankelijke klachtenregeling

Orthodoxe scholen

Feitelijk is het zo dat orthodoxe scholen volledig 'zwarte' of 'witte' scholen zijn.

Orthodoxe scholen, zoals reformatorische scholen, joodse scholen en islamitische scholen, zullen ook verplicht worden te participeren in het deelgemeentelijk inschrijfpunt.

Omdat het niet te verwachten is dat allochtone ouders nu kiezen voor een gereformeerde school – en autochtone ouders voor een islamitische school- zal deelname er in de praktijk niet toe leiden dat ze een bijdrage leveren aan gemengd onderwijs.

Wij willen niet dat er nog meer van dergelijke éénzijdige scholen bijkomen. Want deze scholen leveren geen bijdrage aan gemengd onderwijs: het zijn segregatiescholen. De bestaande scholen kunnen hun onderwijs voortzetten maar zouden zich eens goed moeten beraden op de gevolgen van hun opstelling voor het door de samenleving breed gewenste integratieproces.

Van alle nieuw te stichten scholen kan en moet wel geëist worden dat er een bijdrage geleverd wordt aan gemengd onderwijs. Binnen artikel 23 is het mogelijk dit als deugdelijkheidseis te stellen aan scholen. Dat zal ertoe leiden dat de huidige orthodoxe scholen blijven bestaan, maar dat er geen nieuwe bijkomen, oftewel er feitelijk een moratorium komt op scholen die niet meewerken aan het mengen van het onderwijs.

Afschaffen ouderbijdrage

Om te voorkomen dat een hoge ouderbijdrage van een school ouders afgeschrikt, wordt de ouderbijdrage op termijn afgeschaft. Tot die tijd zal de vrijwillige ouderbijdrage aan een maximum verbonden.

Acceptatieplicht

Om samen naar school gaan te behouden, respectievelijk te bevorderen, moet de gemeente voor de scholen op termijn een acceptatieplicht invoeren. Invoering van een acceptatieplicht voorkomt dat de Nederlandse politiek een lange, principiële en weinig vruchtbare discussie over art. 23 van de Grondwet moet gaan voeren. Niet de vrijheid van onderwijs als zodanig is immers het probleem; hét grote probleem is scholierensegregatie.

Het is goed mogelijk om binnen artikel 23 een acceptatieplicht in te voeren. Sterker nog, dan wordt er echt uitwerking gegeven aan de keuzevrijheid van de ouders, omdat er geen reden is voor een kind om geweigerd te worden.

Tot slot

Met deze nota hoopt de SP een goede basis te leggen voor het komen tot gemengd basisonderwijs in Rotterdam. Door het invoeren van een deelgemeentelijk inschrijfpunt denken wij ouders meer te betrekken bij de schoolkeuze voor hun kind en de integratie te bevorderen. Ook een acceptatieplicht voor alle basisscholen en het maximeren van de vrijwillige ouderbijdrage zal bijdragen aan het voorkomen van de nieuwe tweedeling in het onderwijs waarbij segregatie langs levensbeschouwelijke, etnische en sociaal-economische lijn steeds vaker één-op-één samenvallen. Het onderkennen van de gevaren, betekent segregatie bestrijden en integratie bepleiten. Gemengd onderwijs is hier onlosmakelijk aan verbonden. De politiek heeft zich hierover uitgesproken. Nu is het de tijd om de scholen de verplichting op te leggen om bij te dragen aan de integratie van leerlingen in de Nederlandse samenleving.

Op weg naar gemengde scholen in het Rotterdamse basisonderwijs!

Meer info bij Theo Cornelissen (03) 20 43 01 96 of Ineke Palm (06) 51 11 10 73